

Interview van de maand juni 2009 met Huib Boissevain, oprichter Annexum en Dutch Microfund.

Welke ontwikkelingen verwacht u op het gebied van duurzaam beleggen?

Een enorme groei. Naast microfinanciering valt ook beleggen in schone energie en investeren in duurzaamheid van ondernemingen onder duurzaam beleggen. Het belang van dit laatste is vooral duidelijk geworden door de crisis. Schone energie krijgt al langer aandacht. De microfinancieringsmarkt heeft enorme potentie en zal ook de sterke groei doormaken. Alleen al in India hebben 75 miljoen gezinnen behoefte aan microfinanciering, dat zijn bijna net zo veel mensen als het aantal dat nu bereikt wordt. In Afrika komt het concept minder snel op gang en daar zijn enorme uitdagingen aan te gaan. Er is nog zo weinig bekend bij het grote publiek van de potentie van dit concept. De cijfers liegen er ondertussen niet om; microfinanciering is veel effectiever in armoedebestrijding dan andere vormen van hulp en het vormt een goede belegging. Dit kan al vanaf kleine bedragen. Ik verwacht daarom dat onder de beleggers die minder risico willen en kunnen nemen, maar wel een garantie op rendement willen, duurzaam beleggen aan populariteit blijft winnen.

Is de crisis een zegen voor microfinanciering?

De crisis is geen zege voor microfinanciering, maar het wordt er nauwelijks door aangetast. De kredieten die worden verstrekt worden geïnvesteerd in noodzakelijke uitgaven om te overleven. Daar bezuinigt je niet op. Wanneer een koe moet worden gekocht om je onderhoud winstgevend te houden door verkoop van melk, dan investeer je in een koe. Dit is een grote uitgave voor een arme boer. In Nederland is een nieuwe tv een grote uitgave, maar in crisistijd koop je die niet. Een bewijs van de groei en stabiliteit van deze markt is dat we onlangs over ons eerste half jaar een rendement van 9,2% realiseerden. Dit was dus tijdens het financieel zware najaar van 2008.

Hoe zit het met het rendement en risicoprofiel van microfinanciering?

Dat hangt ervan af hoe een fonds is opgebouwd. Er zijn microfinancieringsfondsen die lagere rendementen realiseren van rond de 2%; intussen verwachten wij met het Dutch Microfund een rendement van tussen de 7 en 9%. Natuurlijk zijn er allerlei factoren die dit kunnen beïnvloeden die buiten onze invloedssfeer liggen. Natuurrampen, politieke onrust of een uitbraak van een epidemie kunnen zorgen voor een lager rendement. Echter de ontvangende partijen zijn wijd verspreid over een grote regio, waardoor dit risico gespreid wordt. Tegelijkertijd helpt de winst die de ontvangers van microfinanciering maken de regio stabiel maken. Ontwikkeling is vooruitgang. Daarnaast groeit ook de microinsurance sector. Dit helpt de kleine ondernemer in ontwikkelingslanden onverwachte tegenslagen op te vangen.

Ziet u microfinanciering als duurzaam beleggen?

Absoluut. Ik heb in India met eigen ogen gezien dat microfinanciering op lange termijn ook een wondermiddel is. Het is prachtig om te zien hoe mensen die leven in extreme armoede vanuit het niets een succesvol bedrijfje opstarten. Intussen blijft er voor het gezin naast geld voor eten, ook geld voor gezondheidszorg en scholing over. Dit is de meest waardevolle winst en een winst die in de toekomst verdubbeld kan worden, wanneer de kinderen na scholing beter werk kunnen krijgen, of het bedrijfje van hun ouders naar een hoger niveau kunnen tillen. Het uiteindelijke doel van microfinanciering is natuurlijk dat het niet meer nodig is, of zoals de pionier van microfinanciering Muhammad Yunus ooit zei: "One day our grandchildren will go to museums to see what poverty was like."

Ook grote pensioenfondsen stappen in microfinanciering. Hoe ziet u deze ontwikkeling?

Dit zie ik uiteraard als een positieve ontwikkeling en ik juich het dan ook toe. Het is tevens een bewijs dat van het geloof in de mogelijkheden van de (stabiele) microfinancieringsmarkt. Bovenal is het natuurlijk een stap in de goede richting, iedere euro die wordt geïnvesteerd in mensen die het hard nodig hebben is zeer welkom, het maakt het mogelijk om nieuwe projecten te starten en de ervaring helpt de expertise in het gebied te vergroten. Echter, de oprichting van het Dutch Microfund een jaar geleden hebben we niet voor niets gedaan. We willen een alternatief bieden voor die grote beleggingsfondsen waar een gemiddelde particuliere belegger niet eenvoudig toegang toe heeft.

Kunt u iets vertellen over de ontwikkelingen rond microfinanciering in Nederland?

Vanuit Nederland krijgt het steeds meer aandacht. Vooral Prinses M \grave{a} xima heeft hieraan een grote bijdrage geleverd. In Nederland worden ook microfinancieringen verstrekt. Eigenlijk volgens dezelfde gedachtegang. Mensen ontvangen een financiering terwijl er niet direct een garantie zoals een huis of een salaris tegenover staat. Het ouderwetse bankieren op basis van vertrouwen is hier echter behoorlijk weggeëbd. Vooralsnog is microfinanciering het meest succesvol in gebieden waar het financiële systeem nog voor een groot deel gebaseerd is op het sociale onderpand.

Wie is en wat doet Huib Boissevain?

Voordat ik in 2000 met een zakenpartner Annexum oprichtte heb ik me bij verschillende financiële bedrijven vooral beziggehouden met beleggen. Annexum richt beleggingsfondsen op, voornamelijk gericht op vastgoed. We richten ons echter ook op microfinancieringen in ontwikkelingslanden. Dit komt vooral omdat ik geïnspireerd werd door managementgoeroe Prahalad. Hij beschreef de ondernemerspotentie die mensen in arme landen hebben, maar er niets mee kunnen doen vanwege gebrek aan financiële middelen. Door leningen aan hen te verstrekken kunnen zij hun potentie beter benutten. Omdat zij geloven in het sociale rendement en ook het financiële rendement voor beleggers hebben we vorig jaar het Dutch Microfund opgericht. Hierdoor kunnen we nog meer financieringen lokaal realiseren.

Is microfinanciering hetzelfde als wat ook genoemd wordt "sociaal-ethisch" beleggen?

Microfinanciering valt inderdaad ook onder deze noemer. Sociaal-ethisch beleggen richt zich vooral op sociale, culturele en economische projecten in ontwikkelingslanden en microfinanciering doet dat ook. Het succes en de mogelijkheden van microfinanciering worden echter inmiddels ook in rijkere landen met armere gebieden toegepast. Zelfs in Nederland.

Wat doet het Dutch Microfund?

Het fonds belegt in fondsen in de regio waar de microfinanciering uiteindelijk heengaat. Dit doen wij bijvoorbeeld via de organisatie Goodwell. Zij zijn experts op het gebied van microfinanciering en hebben jarenlange ervaring met de lokale behoeften, regelgeving en gewoontes. Vanuit Goodwell wordt het geld belegd in lokale partijen die de lening uiteindelijk verstrekken aan de ontvangers. Dit gaat direct, of via een coöperatie - een groep - van leners. Een coöperatie werkt goed, omdat de sociale controle zorgt voor het 'sociale onderpand' voor de leningen. Het is eigenlijk ouderwets bankieren: op vertrouwen. Het Dutch Microfund houdt van afstand toezicht. Het evalueert de organisaties met wie we werken voortdurend op betrouwbaarheid en rendement. Op deze manier wordt een fonds beheerd dat zowel voor de Nederlandse belegger, als voor de ontvangers het meest rendabel is.

Heeft u ook iets met duurzaamheid in uw persoonlijke leven?

Duurzaamheid is een breed begrip. In mijn zakelijke omgeving betekent duurzaamheid integer en structureel winstgevend ondernemen, met oog voor de lange termijn, milieu en de werknemers. Ik vind dit het uitgangspunt van ondernemen. Dit probeer ik ook uit te dragen in mijn netwerk, bijvoorbeeld in de stichting 'Laten we Nederland Mooier Maken'. Hierin overleg ik samen met andere betrokken ondernemers met het ministerie van VROM over de inrichting van Nederland, waarbij ons uitgangspunt is dat groen groen moet blijven en vastgoedprojecten over 50 of 100 jaar nog steeds functioneel zijn.

Interview duurzaam-beleggen.nl
3 juni 2009